

Recensions bibliogràfiques

VÀRIA

BOADA, Jaume; TRILLA, Emili. «La col·lecció numismàtica de la Societat Arqueològica Luliana: monedes, ploms i bitllets». A: *La Societat Arqueològica Lul·liana, una il·lusió que perdura (1880-2010)*. Palma, 2010, p. 137-156.

Les velles col·leccions numismàtiques que en el seu dia varen anar aplegant les institucions no solen ésser font de grans descobertes i cal comptar amb la presència de xavalles diverses de diferents països i amb conservacions fluïxes, perquè aquest fet no era considerat un demèrit uns anys enrere. Tenen, però, alguns atractius, com és el d'apropar-nos a la circulació monetària de la zona i aportar-nos alguna sorpresa pel que fa a alguns aspectes del numerari local.

Val a dir, doncs, que catalogar-les no sol ésser pas gaire agraït, a més que la diversitat de temàtiques exigeix una erudició i una bibliografia molt considerables. Els amics Boada i Trilla s'han sortit amb competència de la difícil comesa i ens han ofert, a més, algunes notables descobertes. D'una banda, els ploms balears d'època romana que ja va publicar no fa gaire Trilla mateix a la nostra revista. De l'altra, la sèrie dels ploms, amb algunes novetats, un motlle i alguns ramells, que enriqueixen la recerca que esta duent a terme l'amic Boada.

L'entitat, que fa un balanç de la seva història, ha volgut apropar-nos aquest fons per a facilitar-ne l'estudi, iniciativa que cal valorar ben positivament.

M. Crusafont

GOZALBES, Manuel. *Guia de la Sala Història dels Diners*, Museu de Prehistòria de València. València, 2011.

Les monedes que avui estudiem com a documents del passat no són res més que els diners del seu moment històric. La dualitat diner-moneda ha estat ben

present en la idea de l'exposició sobre monedes que, amb el títol «Història dels diners», vol facilitar l'entrada a la comprensió de la numismàtica a través de l'ús quotidià que tots fem dels diners actuals. El gruix del temps s'ha plasmat en elements històrics llunyans, però també amb recreacions més modernes que estan encara en la memòria de molta gent i que permeten copsar, d'aquesta manera, la dimensió històrica. La temàtica ha estat presentada de forma no pas estrictament cronològica, sinó alternant temes monogràfics amb línia històrica, cosa que pot ésser una bona solució per a mantenir viu l'interès del públic. Presentació, explicacions i objectes triats són de gran qualitat, i ens fa congratular que la numismàtica hagi tingut un tractament tan extraordinari en un museu de prehistòria. Felicitem l'organisme per la iniciativa i el seu autor per la claredat, la brillantor i la pedagogia que ha sabut imprimir en aquesta magnífica exposició.

M. Crusafont

MELMOUX, Pierre-Yves. «Troballes monetàries III i IV», *La Pallofe*, núm. 49 (2010), p. 75-89 i núm. 50, p. 67-86.

Seguint la seva incansable tasca de recull, l'autor ens aporta dos altres lliuraments de gairebé 250 noves troballes de la zona rossellonesa, amb materials del més gran interès i amb descobertes que motivaran estudis monogràfics. Destaca l'aparició reiterada dels divisors d'argent amb una serp que, com diu l'autor, amb les seves afloracions als voltants de Perpinyà assenyalen clarament l'antiga Ruscino com el lloc més probable d'encunyació. Cal destacar també l'aparició de nous divisors grecs de Roses, una moneda que abans era d'una raresa extrema i que només en aquesta ocasió ja ha pogut sumar dos exemplars més. Dracmes emporitanes, altres divisors i les famoses monedes *a la croix* tanquen el capítol grec. Els sectors medievals i moderns són una mica menys abundosos, però mostren prou tipus interessants, com el trient de Narbona d'Aquila II, diferents diners carolingis, una nodrida representació de peces rosselloneses de l'època comtal i alguna altra peça medieval, com alguns florins d'or. L'autor no ha oblidat pas ni els gitons ni les medalles religioses ni tan sols els ploms de mercaderies, un capítol ben interessant i ben oblidat que bé mereix una atenció dels estudiosos. Felicitem l'autor per la seva important iniciativa i per l'èxit extraordinari que està obtenint en la seva recerca.

M. Crusafont